

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 6. septembra 1940

Štev. 37.

Naš mladi kralj

V petek 6. t. m. dopolni Nj. Vel. kralj Peter II. sedemnajsto leto svojega življenja. Čeprav je ta življenjska pot kratka, je naš mladi kralj preživel poleg svojih roditeljev 11 srečnih let kot prestolonaslednik, 6 težkih in napornih let pa po tragični smrti svojega očeta kralja Aleksandra kot mladoleten kralj. Danes loči mladega kralja Petra II. samo še eno leto od dne, ko bo prevzel kraljevsko oblast in se obenem znašel pred težkimi dolžnostmi in velikimi odgovornostmi vladarja kraljevine Jugoslavije.

Rojstni dan našega mladega kralja je jugoslovanski narodni praznik. Ta dan je obenem simbol velikega spomina na kralja Zedinitelja, čigar mučeniška smrt je ustvarila v duši naroda še plemenitejšo ljubezen do mladoletnega sina - kralja. Zato napolnjuje letošnji rojstni dan našega kralja bolj kot kdaj koli z velikim veseljem ves jugoslovanski narod, ki vidi v svojem mladem kralju poročstvo svoje srečnejše bodočnosti.

Nj. Vel. kralj Peter II. je danes v vsakem pogledu izredno inteligenten, nadarjen in odlično šolan mladenič. Iz njegove osebnosti veje sila duševnega in telesnega zdravja. V njegovih očeh, mislih, občutjih, dejanjih in v vsem njegovem vedenju ne čutimo več dečka. V njem vidimo že osebnost kralja, ki se polagoma in krepko razvija in izpopolnjuje na široki, zdravi in pravi življenjski poti. S tem razvojem postaja naš mladi kralj vsak dan večja nada in ponos svoje države in svojega naroda.

Svoji materi Nj. Vel. kraljici Mariji je Nj. Vel. kralj Peter II. vzoren sin.

V ljubezni in razumevanju svojega sina je naša naša kraljica ogromno uteho v svoji veliki boli. Kraljico-mater in sinakralja družijo globoka ljubezen, prisrčno prijateljstvo in iskreno spoštovanje.

Ta rasna odlika in tradicija odlikujeta našega mladega kralja v največji meri. Svojima mladima bratoma je kralj Peter II. več nego brat. On je njun učitelj in vzornik. Stalni stiki z Nj. Vis. kne-

zom namestnikom Pavlom nudijo mlademu kralju priliko, da se okoristi z državnimi izkušnjami, znanjem in umetniškimi izoblikovanjem. Skratka, mladi kralj je radost svoje rodbine.

Rojstni dan našega mladega kralja je najprimernejši dan, da si predočimo svojo veliko dolžnost in odgovornost napram svojemu kralju in samim sebi. Sreča, napredek in boljša bodočnost našega naroda zavisijo od tesnega sodelovanja kralja in naroda in njunega skupnega vsmerjevanja in dopolnjevanja. Čez leto dni bo postal kralj Peter II. polnoleten in bo prevzel kraljevsko oblast. Mladega kralja vseskozi prevaja čut odgovornosti, da se čim bolj pripravi za službo svojemu narodu in za dolžnosti narodnega kralja. Na naši zemlji ni bil vladar nikoli postavljen pred tako težko dolžnost in tako veliko odgovornost. Kralj bo prevzel na svoje mlade rame kot nasledstvo veliko državo, večjo od Dušanovega carstva, in velik narod, ki se mora duhovno še vse bolj zediniti in se povzpeti nad plemenske ovire v borbi za skupnost splošnih interesov. Narod se mora še krepkeje izkristalizirati v zavesti, da morejo razni deli našega naroda s svojimi velikimi imeni, z veliko preteklostjo in s svetlimi tradicijami samo s silo naprednih stremeljenj ustvariti srečno, močno in veliko Jugoslavijo.

Živel Nj. Vel. kralj Peter II.!

Živel naš kraljevski dom!

Živela Jugoslavija!

Kaj mislite?

Celje, 5. septembra.

Živimo v časih silnega porasta cen vseh življenjskih potrebščin. Vseprošno slaba letina ne daje mnogo upanja na izboljšanje in ustaljenje. Skrb in strah se polasča delavskih in nameštenskih družin, ki že danes ne morejo s svojimi skromnimi zasluži in prejemki kriti najnujnejših potreb za skromno prehrano in obleko. Kar hitro pa se približuje jesen in zima. Od kod denar za kurjavo, ko so drva kar blazno poskočila v ceni, in se je podražil tudi premog? Vidimo sicer, da si vlada prizadeva z raznimi ukrepi zadržati dvig cen, ne vidimo pa nikjer uspehov, nikjer tega, kar narod tako težko pričakuje.

Kaj mislite, da bo resolucija zalegla? Moka, meso in slanina kljub temu v ceni raste, gospodarsko življenje gre svojo pot, ki je resolucije, za javnost izrečene, ne spremene. Večjim občinam nastajajo nove naloge.

Tem velikim novim nalogam se tudi ne bo mogla ustavljati mestna občina celjska, ki bo prisiljena, da nemudoma do temelja spremeni svojo politiko občinskih trošarin in uvoznin. Ali ni danes, ko vse ječi pod težo draginje, nezasišano, da pobira naša občina uvoznino in trošarino, da tako še bolj temeljito podražuje prehrano in življenje večini svojega prebivalstva, ki je revno in komaj še zmora, da se preživlja od danes do jutri. Kaj mislite, da občina lahko pogreša te velike dohodke? Vemo, da ne lahko. Stvar onih pa je, ki upravljajo našo občino, da poiščejo virov drugje in odvzamejo breme onim, ki ga ne morejo več nositi.

Naj slede besedam in obljubam dejanja, pa bo prav! Tedaj bomo tudi mi radi priznali, da se vodi v Celju politika, ki ima čuta in smisla za široke sloje prebivalstva.

Vojna stopa v odločilno razdobje

Madžarska dobi severno polovico Transilvanije — Težek notranji položaj v Rumuniji — Poskušen atentat na rumunskega kralja — Odstop rumunske vlade — Pred zasedbo južne Dobrudže po Bolgariji — Hitlerjev govor — Dalekosežen vojaški dogovor med Anglijo in Združenimi državami — Veliki letalski napadi na Anglijo in Nemčijo

Dunajska konferenca zunanjih ministrov Nemčije, Italije, Romunije in Madžarske se je v petek končala z razsodbo nemškega in italijanskega zunanjega ministra, po kateri mora Rumunija odstopiti Madžarski severno polovico Transilvanije in odstopljeno ozemlje izprazniti v 14 dneh. Rumunski kronski svet je sprejel to razsodbo. Nemčija in Italija sta prevzeli jamstvo za nedotakljivost novih rumunskih mej. Nova rumunsko-madžarska meja krene z dosedanje meje jugozapadno od Salonte in gre v severovzhodni smeri ter teče kakih 10 km jugovzhodno od Oradea Mare (Veliki Varadin), ki pripade Madžarski. Nato gre mejna črta v vzhodni smeri neposredno južno od železniške proge Oradea Mare—Cluj (Kološvar), ki prav tako pripade Madžarski. Od tod poteka mejna črta do točke, ki je kakih 30 km severozapadno od Targul Mare (Neumarkt), nakar se mimo tega mesta obrne proti jugovzhodu, pri čemer ostane železniška proga Sighisoara—Braşov (Kronstadt) Rumuniji. Mejna črta se v obliki loka, poglobljenega proti jugu, pomika v vzhodni smeri do glavnega grebena Karpatov, od koder poteka do nove meje med Rumunijo in Rusijo ter se krije s staro rumunsko-madžarsko mejo pred svetovno vojno. Na ozemlju, ki ga mora Rumunija odstopiti Madžarski, je 2.609.000 prebivalcev, med njimi 1.305.000 Rumunov, 968.000 Madžarov, 72.000 Nemcev, 28.100 Ukrajincev in 28.100 Židov.

Vest o odstopu severne Transilvanije Madžarski je vzbudila v Rumuniji silne proteste prebivalstva. V Bukarešti in drugih rumunskih mestih so oborožene

skupine ekstremistov skušale zasesti javne ustanove, kar pa so oblasti preprečile. Zlasti veliko razburjenje vlada med prebivalstvom Transilvanije.

V torek zvečer je neki moški poskusil atentat na rumunskega kralja Karola. Zlezel je čez ograjo kraljevega dvorca v Bukarešti in oddal sedem strelkov na razsvetljena okna palače. Atentator, ki so ga takoj aretirali, je izjavil, da je nameraval ubiti kralja.

Gigurtova vlada je v sredo podala ostavko. Mandat za sestavo nove vlade je dobil general Antonescu.

Quo vadis Celeia?

III.

Poglejmo končno še, ali popolnoma ustrezajo naše higienske razmere sodobnemu razvoju? Kadar koli povprašate obiskovalce Celja o vtisih, ki jih odnašajo iz mesta, se bodo vsa mnenja strinjala glede njegove lične ureditve in vzorne čistote. Toda to je žal le zunanje obličje...

Drugačno poglavje je odstranjevanje odpadkov. Najbolje bo, če se tu opremo na odredbe v cestnem prometu (§§ 70—73, banove naredbe za policijska področja Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj). Po njih je v notranjem delu mesta dovoljeno odvažati fekalije vobče (!) le s posebnim hermetično zaprtim vozom, drugod pa morajo biti vozovi in posoda, v katerih se fekalije prevažajo, tudi če se to dela ponoči, nepropustni, zaprti in zunaj očiščeni. V

Sporna vprašanja med Bolgarijo in Rumunijo za odstop južne Dobrudže so skoraj že dočela urejena, tako da bo Bolgarija menda že v najkrajšem času zasedla južno Dobrudžo.

Kancelar Hitler je v sredo v svojem govoru v Berlinu izjavil, da bodo Nemci neizbežno prišli v Anglijo, da izsilijo odločitev.

Anglija je odstopila Združenim državam za 99 let mornariška in letalska oporišča v svojih kolonijah na zapadni polobli od Nove Fundlandije do angleške Gvajane, v zameno pa dobi od Združenih držav 50 rušilev. Pričenja se doba tesnejšega sodelovanja Anglije in Amerike.

Nemški letalski napadi na Anglijo in angleški na Nemčijo se nadaljujejo v velikem obsegu. Ponovno sta bila že bombardirana tudi London in Berlin. Vse kaže, da se bliža velika akcija Nemčije proti Angliji. Angleška letala so tudi ponovno bombardirala razna mesta v Italiji. Italijanske čete so iz Somalije prodrle okrog 100 km globoko v angleško kolonijo Kenijo.

zunanjem delu okoliša uprave policije v Ljubljani, v okolišu predstojništev mestne policije v Mariboru in Celju ter v mestni občini Ptuj je dovoljeno črpanje in odvažanje navedenih predmetov s pnevmatičnimi aparati in hermetično zaprtimi specialnimi vozovi s kovinastimi posodami tudi izven predpisanega časa, vendar nikoli podnevi med 6. (poleti) odn. 7. (pozimi) in 20. uro. Znači, da obstojata v bistvu dva sistema odvažanja fekalij.

Kaj pa pri nas? Prirodno, da velja še primitivnejši sistem lesenih voz, dasi bi morali po predpisih v notranjih delih mesta voziti hermetično zaprti vozovi. Seveda živi ta »sistem« pri nas z vsemi prijetnimi in neprijetnimi posledicami. Odvažanje odpadkov je prepuščeno kmetom, ki jih odpeljejo, kadar jim pač

to dopušča čas, narekuje potreba. Tako se neredko zgodi, da odvažajo fekalije sredi belega dneva in — kar je še mnogo važnejše — često prekasno. Hišni posestniki in stanovalci tedaj zamenjajo na milost »izvoznikov«, ki naj bi odstranili odpadke. Tako se celo dogodi, da stopi gnojica, bogata na bacilih za ozračje, iz prenapolnjenih hišnih greznic na plan in se jame razlivi po dvorišču. Ali nam nemara primanjkuje rodovitnih tal?

Slično je s smetmi. Mestni cestni red odreja, da morajo biti vozila za prevažanje tekočin nepropustna, za prevažanje, predmetov, ki povzročajo prah, tako urejena, da se material ne iztrsa ali praši, za prevažanje smrdljivih predmetov, kakor so mesni in mesniški odpadki, pokvarjena živila in slično, pa v zaprtih in znotraj s pločevino obitih koritih ali drugih posodah. Kjer še ni urejen ta način odvažanja smeti, mora biti v vsaki hiši dovolj velika in s tesno zapirajočim železnim pokrovom opremljena betonirana smetišnica. Torej tudi tu dva načina.

Tudi tu se dogajajo slični pojavi: zvrhane smetišnice, pri katerih je »železni pokrov« nujno odigral svojo vlogo, opihuje veter in razsipa na vse štiri strani sveta dobroto prijetne vsebine...

Odveč je torej, braniti navedeni način odvažanja fekalij in smeti s pomočjo specialnih, hermetično zaprtih avtomobilov. Če pomislimo, da šteje Celje danes že 20.000 prebivalcev in da je tu razvite tudi mnogo industrije, potem nam samo to dejstvo nareka bolj higiensko ureditev kot pa so navadni lese ni vozovi, da s tem ohranimo čim čistejši zrak. Seveda je pri tem treba objeti vse področje združenih občin, ne pa le bivše mesto Celje. Odpadke naj bi izvažali izključno ponoči in to v centralno greznico, čim dalje izven mesta, kjer naj bi jih šele prodajali interesom. Omenjeni sistem izvažanja bi tudi v pogledu brzine in ekonomičnosti bolj ustrezal.

Kakšne zaključke nam dajejo gornje misli? Predvsem v pogledu I. in II. dela?

Celje in Celjani živimo dalje, lepote Celja pa ostajajo neizrabljene, možnosti procvita neopažene, vrednosti njegove podcenjevane. Treba pa se je zavesti, da brez iniciative, stremjenja za dosego napredka, kot ga kažejo druga, večja ali celo manjša, moderna mesta, ter končno — brez često velikih materialnih žrtv ni uspeha: sama lepa природа ne zadostuje. Tu je pač treba racionalne in sistematične urbanistične politike. Da smo v tem oziru daleč zadaj, kažejo tudi naprave, ki jih že imamo, a ki je tempo njih uvedbe prototip polževe brzine: avtomat za peronske karte na kolodvoru!

Da tu ne gre za navadne kopije, nemara celo je »vzornega inozemstva«, kar naj bi zadrževalo izvedbo marsikaterih moderne naprave, je jasno. Nasprotno, nje diktirajo sami nedostatki:

Vinko Gaberski:

Prekleti ljudje

...Oho! »Prekleti ljudje.« Kako to? Kaj se mu je pa zgodilo? So mu zopet podkurili kje? Da ga niso kje iz krčme vrgli? Ali ga celo pretepli?...

Pst, nič takega! Prav počasi.

Zapravo bi moral zapisati »Prekleta vas«. Ampak vas ni kriva. Ljudje, ljudje.

Najprej bi prosil, da ne bi mislili, da nameravam morda zopet kaj dolgočasnega in netečnega napisati, a prazno okvira vsaj s kakim krepkejšim naslovom nadomestiti. Ne bo to sicer reč, ki pretresa svet, ampak vendar je dogodek čisto svoj in vas je z ljudmi vred preklela. Pre-kle-ta, kakor se pravi.

Ljubim Slovencem za zgled in svarilo evo ovo:

Sredi Jugoslavije je tam v Posavini kakih dvajset kilometrov od bosenskega Brčkega naselbina Bašče. Prijetna vasica. Ker poznajo ta neznatni kraj že v Sarajevu, Zagrebu, Beogradu in celo v Rimu, zakaj bi ne segel njega sloves še dalje! Vsega, kar leze ino gre je v tem selu razen druge živine okoli stošestdeset ljudi. In vse to ljudstvo so pred kakimi desetimi leti cerkvene oblasti zavoljo nepokorščine v verskih zadevah preklele. Preklele; resnično.

iz njih črpajmo in glejmo hkrati tja, kjer se nam prožijo neusahljivi viri.

Celje bi moralo tvoriti skupaj z Dobro, Laškimi, Rimskimi toplicami, Št. Pavlom, Rogaško Slatino in ostalimi letoviščarskimi kraji en sam turističen blok, tesno povezano in med sabo prepleteno tujskoprometno omrežje s Celjem kot centrom. Kajti celjsko zaledje so njegova pljuča, a v tej vzajemnosti bi se tudi ostali kraji še bolj okrepili. Tu bi potem našli redno nove vire dohodkov, s katerimi bi lahko odplačevali tudi največje izdatke, ki so jih te naprave izzvale. Celje se lahko nadeja največjega razmaha le od turizma. Pomislite vendar, da je v Švici turizem ona postavka, ki v plačilni bilanci tvori aktivo in odtehta one nedostatke, vsled katerih bi sicer bilanca bila pasivna. Končno pa — napravimo to tudi zaradi nas samih: kulturni človek stremi v prvi vrsti za izboljšanjem lastnih življenjskih pogojev.

Pričujoči članek ni nič novega. Ideje, morda drugače oblikovane ali poglobljene, so po večini stare. Tu ni težnje za originalnostjo, marveč le težnja k normalnemu, v skladu z modernim razvojem. Edina originalnost naših pojavov pa je morda v tem, da je vse to že davno — zastarelo...

Toda razčistimo še druge pojme. Kjer leži za naše nedostatke krivda v privatni iniciativi, opazimo ono staro, uničujoče polovičarstvo. To je, brez maske povedano, strah naših podjetnikov pred rizikom, z druge strani pa težnja k čimprejšnjemu dobičku, iz česar rezultirajo investicije, ki so preskromne, da bi zadostovale za moderne naprave. Poleg tega se kaže polovičarstvo često v slabi postrežbi (n. pr. kakovost vin, ki ne odgovarja ceni) in slabi reklamni, iz istih razlogov. Vprašajmo se sedaj, ali homo nemara raje čakali na tujca, ki s svojo podjetnostjo in kapitalom bolje uspeva na naš račun? Ali pa je pomanjkanje onega daljnovidnega podjetnega duha nemara pripisovati — sedanjim vojni psihozi, v kateri pojem rentabilnosti izgublja podlago? Pesek v oči!

Kar se javne iniciative tiče, stoji stvar vsekakor drugače. Tu se, zvesto stari slovenski navadi, večina problemov rešuje po hvaležnem principu politične — netolerantnosti. Poleg tega — razsvetlimo tu malce psihološko ozadje — gre često za nosilca idej. Dajmo tej idealni sintezi kot nujno primersko nekaj — strankarskih nesoglasij, v katerih ozkem okviru propada marsikak dober sklep. Potem pa zbirimo nastalo zmes s preizkušenim reagentom namernega presajanja stvarnih tendenc na čisto politični teren, namesto da bi ga pobarvali s prividno uporabljenim drugim, ki naj bi le zakrinal dejansko izbegavanje... Zaključek? Enačba teh žalostnih komponent rezultira — malomeščansko miselnost. Ono našo tipično miselnost, katere horizont ne sega mnogo dalje preko ozkega kroga osebnih trenj in ambicij. Mar je to dokaz veličine naroda,

njegove kulture in napredka? In — njegove složnosti? To znači nevarno kratkovidnost, če gornja opažanja posplošimo. Kajti žal se dogaja v stvarnosti, da je to način našega razmotrivanja in kopito reševanja prav tako pri večjih in mnogo večjih problemih. Mar se ne zavedamo škode — ki predstavlja tujčevo korist —, s katero sami sebe slabimo posebno v teh duševnih trenutkih?

Kljub vsemu temu je treba h koncu eno podčrtati: ne smatraj nihče izmed prizadetih tega članka kot ost, naperjeno proti sebi. Tu ne gre za osebe, poedince. Večina mnenj se tu, morda podzvestno, strinja. Kdo je potem odgovoren za neuspehe, če ni one zdrave opozicije, ki bi šla preko osebnosti svojo ravno pot dajanju stvarnega impulza? Poglejmo si v oči: psihološki neuspeh mnogih članok leži baš v enostranskih, subjektivnih kritikah. Ne pozabite pa, da ta članek ni napisan zaradi samega sebe, nikakor kritika — zaradi kritike: iskreno priznavamo tudi vse delo, ki je bilo pozitivno.

Prav tako je treba krivdo često knjižiti na tuj račun. Ne dvomim, da je n. pr. marsikako zavoro v napredovanju vodnih regulacij predstavljalo vprašanje kredita v Beogradu. Poleg tega uspeva javna iniciativa le tedaj dobro, če jo vsestransko podpira privatna.

Toda — ne izgublajmo smisla za aktualnost mnogih perečih zadev, ne zapostavljajmo jih v reševanju na račun dozdevno prav tako važnih. Kajti — ne oporekajmo samim sebi — obstoji nešteto tehtnih zamisli, ki jim zob časa zmanjšuje z vsakim trenutkom njih aktualnost. To so problemi Veličega Celja — njim v resno posvetilo veljaj ta članek!

Celjan.

Slovesna otvoritev nove „Kopinškove poti“ na Ojstrico

Savinjska podružnica SPD v Celju je zgradila izredno lepo visokoalpsko pot iz Logarske doline preko Škrbine na vrh Ojstrice (2349) v Savinjskih Alpah. Nova pot je dobila ime po članu podružnice, znanem alpinistu in plezalcu g. Andrinu Kopinšku, ki si je pridobil za gradnjo te poti največ zaslug. V nedeljo je bila slovesno blagoslovljena.

Ob pol 11. je župnik in znani planinec g. Lojze Sunčič s Franklovega ob navzočnosti okrog 60 planincev iz Celja, Maribora, Ljubljane, z Jesenic, Trbovelj in Zagreba z vrha Ojstrice blagoslovil novo pot. Po blagoslovu je g. Sunčič spregovoril nekaj lepih besed in izrazil željo, da bi spremljal na novi poti vse planince božji blagoslov in jih obvaroval vsake nesreče. Blagoslovitev je bila izvršena ob burji in mrazu 4 stopinj pod ničlo. Zaradi burje in mraza ni bilo maše na vrhu Ojstrice, pač pa se je pričela maša ob pol 12. v Kobekovem domu na Korošici. Tu se je zbralo blizu 150 planincev iz raznih krajev Slovenije in Hrvaške.

in na gospodarskih poslopih. Zlasti pa so dokaz pametnega gospodarstva obširni, lepo zagrajeni slivniki, ki iz njih teče žlahtna rakija.

H kom pa bi šel radovednež po kako pojasnilo? Vsekakor k najuglednejšemu posestniku, ki je v Baščah slučajno tudi najpametnejši človek. Povsod namreč ni tako.

Velik, hud pes je zastavil vhod na dvorišče načelnika tega sela in je povzel iniciativo s tako gromkim glasom, da se je zdelo, da hoče zaprečiti intervju. Ali gospodar je bil takoj pri roki. Velik, dobro oblečen seljak z nenavadno lepim in pametnim moškim obrazom poda tujcu roko in tudi orjaški pes je ob pomanjkanju karakterja takoj spreminil politiko. Začel se je tako dobrihati, da bi bil skoraj podrl človeka.

»Kako smo tako daleč prišli? Hm, res; zagazili smo.«

Temu predstavniku upornikov je bilo precej nerodno. Skremžil je obraz, namršil čelo ter se živčno praskal s sredincem za ušesom in zvito mežikal.

»Ha, ta strašna sramota je prišla nad nas, ker je cerkvena oblast, ne da bi nas bila sploh kaj vprašala, vrgla naše selo v novo faro Poljaci, kar seveda ne gre...«

»Ampak cerkev ima vendar za to oblast.«

KINO METROPOL CELJE

predvaja 5. in 6. septembra film

Krik ljubezni

Globoka drama dveh oseb, ki v kaosu sedanjega življenja najdeta rešitev v ljubezni, katere sta se toliko branili. V glavnih vlogah: Irene Dunne in ljubljene vseh obiskovalcev kina CHARLES BOYER

Od 7. do 9. septembra

Povratek v življenje

Težke življenjske preizkušnje mladega zdravnika, ki žrtvuje čast in poklic za svojega otroka. Intrige nezveste žene, ki poizkuša zrušiti znova priborjeno srečo.

Maria Andergast Camilla Horn
Albrecht Schönhals

Na praznik dne 6. septembra ob matineja ob 10. in 14. »JUAREZ«. — V nedeljo 8. septembra matineja ob 10. in 14. »BELI KONDO«

Predsednik Savinjske podružnice SPD v Celju g. dr. Milko Hrašovec je v lepem govoru orisal ljubezen do naših planin in spregovoril o velikem pomenu nove krasne poti ter se prisrčno zahvalil g. Andrinu Kopinšku in njegovim sodelavcem bratoma Plesnikoma in Ošepu. Za pot so porabili 200 železnih klinov, 100 m železne vrvi, mnogo cementa in drugega gradiva. Gradnja, ki je zahtevala zelo mnogo truda, je stala okrog 20.000 din. Pot je dostopna tudi vsakemu neplanincu. Pri delu je pomagal tudi kovač Železnik, železarna v Štorah pa je brezplačno dobavila železne kline. Sledili so pozdravi številnih zastopnikov podružnic SPD in TK Skale ter drugih organizacij. K slavnosti na Ojstrico je prišel tudi 72-letni oče kapetan v p. g. Andrej Kopinšek iz Celja.

Po otvoritvi se je začela domača zabava, mnogi planinci pa so krenili na plezalne ture. Nova pot je zares ponos agilne Savinjske podružnice SPD v Celju.

Smrtna nesreča v rudniku „Bohemije“

Celje, 5. septembra.

V premogovniku rudarske združbe »Bohemije« v Osenci pri Celju se je v sredo spet zgodila težka nesreča, ki je terjala življenje mladega rudarja. Ko je 30-letni rudar Rudolf Stajnko iz Zagrada pri Celju v sredo okrog pol 5. zjutraj kopal v rovu, se je nenadoma vsula nanj velika plast jalovine in ga pokopala pod seboj. Reševalna dela so bila takoj uvedena, vendar kljub vsem naporom še ni uspelo odkopati ponešenca, ki je seveda mrtev. Stajnko zapušča vdovo in dveletnega otroka. Pred kratkim si je zgradil stanovanjsko hišico. Njegovo truplo bodo odkopali danes popoldne. Pogreb bo v petek ob 16. iz rudnika na okoliško pokopališče z vsemi častmi, ki jih žrtve dela zaslužijo. Pri pogrebu bo sodelovala tudi godba, pevski zbor ter rudarji v rudarskih oblekah z jamskimi svetilkami.

»Seveda. Ali mi smo bili od nekdaj vajeni hoditi v Mlice v cerkev in nismo hoteli popustiti, zlasti ker je v Poljake daljša pot.«

To sicer ni res in ker tudi tujec takoj vidi, da je v Poljake bliže, je mož v zadregi zakašljaj in kaj hitro nadaljeval:

»No, če se vzame, pot je pot, ali mi smo vajeni frančiškanov. Tako je in pri tem ostanemo!«

»Ampak, za božjo voljo, kaj pa bo z vami, ljudje! Kakor divjaki in pogani ne morete vztrajati v svoji trmi. Cerkev pa je lahko brez vas.«

»Res, res; strašno neprijetno je to. Celih deset let že traja reč. Smo kristjani, pa nismo. Pogani smo, a vendar nočemo biti. Ne vem, smo li mi slabši, ali so bolj zavrženi cigani tam za gozdom. Enainvajset rodbin nas je; sedem je Peranovičev, devet Tikvičev in pet Pindričev. Enstošestdeset ubogih, nevernih duš.«

»Sedaj ste se torej z vero popolnoma spri!«

»Kdo pa pravi to? Nasprotno! Mi še vedno hodimo v cerkev. Ampak v Mlice. Pa tudi tam nas grdo gledajo.«

»Pa bodite vendar pametni!...«

»Pametni, pametni; kdo pa je bedast! Kaj? Hudo je pač edino, da ne moremo svojih mrtvih prav po krščansko spraviti. Tamle nekoč sem pokopal

Politika

Zdravi nacionalizem

V beograjskem »Napredu« čitamo: Zdravi nacionalizem ne prepoveduje samo, da se iz ideoloških razlogov in interesov vodi zunanja politika, ki bi žrtvovala svobodo naroda, temveč tudi zahteva, da vsak narod stremi za tem, da bo svoboden tudi v tem smislu, da si bo po svoji volji usvojil eno ali drugo politično obliko.

Zahteve Nemcev v Sloveniji

Kakor poroča novosadski »Deutsches Volksblatt«, so zastopniki »Kulturbunda« izročili pomočniku prosvetnega ministra spomenico nemških staršev iz novomeškega, črnomeljskega in kočevskega sreza, v kateri zahtevajo otvoritev nemških razredov na nekaterih šolah v omenjenih srezih. List pripominja, da so pokazali v prosvetnem ministrstvu mnogo razumevanja za to zahtevo in da pričakujejo zadovoljivo rešitev izročne prošnje.

Kaj je treba storiti?

Na to vprašanje odgovarja beograjski »Napred«:

Proti profitariskim zahtevam razvijati v našem narodu zadržni duh, čigar vrednost je v moralnem in gospodarskem pogledu neprecenljiva.

Podpirati ustvarjanje in razvoj vseh oblik združništva, da bi narod brez verige posredovalcev, ki živijo na njegov račun, bolje in ceneje krili svoje potrebe.

Trije „Prizadi“

Po beograjskem »Privrednem pregledu« posnemamo:

»Nedavno je banovina Hrvatska ustanovila svojo privilegirano izvozno družbo »Pogod«, ki se bo bavila z onimi posli, s katerimi se v Beogradu bavi »Prizad«. Kot razlog za ustanovitev te družbe navajajo, da Zagreb tudi kljub okolnosti, da so v »Prizadu« direktor in večina uradnikov Hrvati, ni zadovoljen s to ustanovo in hoče imeti lastno izvozno ustanovo.

Sedaj zahtevajo iz Ljubljane, da se ravno taka ustanova osnuje v Sloveniji. Slovenci ne zahtevajo tega zato, ker niso zadovoljni s »Prizadom«, temveč ker je Zagreb dobil tako ustanovo.

Tako bomo imeli tri »Prizade«, tri ustanove, ki se bodo bavile z izvozom, tri velike »aparate«, tri konkurente na tujih tržiščih, tri procedure za privatne izvoznike, ki izvažajo blago itd.

Naročajte

„Novo dobo“!

Slovaki na Madžarskem

Kakor poroča »Slovak Press«, je edini slovaški tednik na Madžarskem, ki zastopa interese 600.000 Slovakov, objavil članek, v katerem zahteva za slo-

dvanajst let starega nečaka. Pogreb je že sam žalostna reč. Strahota pa je bila čez nekaj dni, ko so prišli žandarji ter smo morali mladiča izgrebsti in drugam prenesti. Na neposvečeno zemljo, ker med katoličani nas ne trpijo.

»Dobro, pogreb. Kaj pa krst, birma, poroka in tako naprej?«

»O, krščujemo kar sami in tudi birmali bomo, če bo treba. O, tisto pa. Saj smo verni kristjani.«

»Čudno, čudno.«

»Kaj čudno! Mi smo in ostanemo katoličani in prosimo vsak dan Boga, da bi nas rešil sramote.«

»Ne bo vas. No, če ste že tako daleč, pa pojdite vsaj v kako drugo občestvo, da ne boste med nekom in zemljo viseli. Še sršeni so organizirani.«

»Saj res, bili so že pri nas neki in so nas nagovarjali, da bi prestopili. Ampak mi smo predobri katoličani.«

»Streliš, potem pa začne hoditi v Poljake, da bo mir in red!«

»A, jok; pokašljamo se na one, tam v Poljakih! Mlice ali pa nič.«

Raztolmačil je ves starinski bosenski grb...

Sedaj pa roko na srce. Jaz sem skromen človek, ki živi brez hvale in slave. Ampak to mi morate priznati, da sem zadel vsaj nadpis tem vrstam, če je tudi vse drugo slabo.

vaško narodno manjšino pravice, zadržane z besedami predsednika madžarske vlade.

Članek navaja med drugim: »Slovak na Madžarskem vestno izpolnjuje svoje dolžnosti. Kadar koli prejme poziv, odide brez vprašanja izvrševati vojaško dolžnost. On respektira predpise obla- stev, čeprav mu jih dostavljajo v neznanem jeziku. Manjšina mora imeti svoje pravice! Zahtevamo, da se sme slovaški peti, moliti in pridigovati v vseh cerkvah, kjer so Slovaki, ker je Kristus rekel: Učite svoje narode! Zahtevamo, da se premestijo iz manjšinskih krajev takoj vsi duhovniki, ki ne znajo niti prečitati napisane pridige.«

Članek zahteva dalje slovaške šole, suspendiranje učiteljev, ki prepovedujejo otrokom, da bi molili v slovaščini, in takojšen odpust uradnikov, ki madžarizirajo imena nameščencev. Slovaškim društvom naj se dovoli njihovo delovanje, dovoli naj se tudi uporaba slovaškega jezika v uradih v krajih, kjer je prebivalstvo pomešano itd.

Sokolstvo v Ameriki

Na zletišču Sokolske župe Matuša Trenčinskega v mestu Braenburnu je bil, kakor poroča »Sokolski glasnik«, nedavno zelo uspešen zlet slovaškega sokolstva iz Severne Amerike, združen z raznimi tekmovanji. Poleg slovaških Sokolov so se udeležili zleta tudi številni jugoslovenski in češki Sokoli iz Amerike, kar je mnogo pripomoglo k boljšemu medsebojnemu spoznavanju. Udeležencev je bilo 15.000. Prireditvam je prisostvovalo ogromno število prebivalstva. Med drugimi je govoril tudi dr. Jan Masaryk.

Domače vesti

— **Povšanje minimalnih mezd.** Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje pripravlja spremembo uredbe o minimalnih mezdah. Po poročilih iz Beograda, bodo minimalne mezde v državi povišane. Ker lahko tudi bani znižajo odnosno zvišajo minimalne mezde za 10 odnosno 50%, se bo minimalna mezda za nekvalificirano delavstvo ponekod dvignila najbrž do 4.50 na uro. Delavske organizacije so zahtevale večje povišanje minimalnih mezd.

— **Število brezmesnih dni** se bo znižalo tako, da ostaneta samo četrtlet in petek kot brezmesna dneva.

— **Podražitev masti in svinjskega mesa v Zagrebu.** Odbor za kontrolo cen v Zagrebu je z veljavnostjo od 28. avgusta določil prodajno ceno svežega svinjskega mesa na 17 do 26 din, za mast pa 24 din. Do tega povišanja je prišlo vsled podražitve pitanih svinj. Uredba o pobijanju draginje se namreč ne nanaša na živo živino, kateri se tudi ne morejo določiti najvišje prodajne cene, ker je trgovina z živo živino slej ko prej svobodna. S tem se predvsem okoriščajo bogati agrarci in veliki posestniki v Vojvodini, Bački in Banatu, pri nas pa pod težo visokih cen trpi ogromna večina prebivalstva.

— **Zagrebska občina najame posojilo 30 milijonov dinarjev** za prehrano mestnega prebivalstva. V kritje tega posojila se uvede socialni davek na višje dohodke, na nove zgradbe, ki nosijo rento in so davka proste, uvede se 20-odstotni luksuzni davek na ves gostinski in kavarniški promet po deveti uri zvečer in 15-odstotni socialni davek na vse prireditve, zabave in ples. Zagreb je obenem povišal delavske plače, maksimalne cene krompirju na trgu ter odpravil trošarine na uvozne na najnujnejše življenjske potrebščine.

— **Nova ureditev vojaške službe.** Pred dnevi je bila objavljena obširna uredba o spremembah in spopolnitvah zakona o ustroju vojske in mornarice. Uredba je po svojih posledicah zelo dalekosežna in ureja vrsto vprašanj, ki so se pojavila z modernizacijo in reorganizacijo naše vojske. Po novi uredbi spadajo odslej med pomožne vrste vojske prototehnične in smodniške ter avtomobilske, gospodarske in bolničarske jedinice. Kot posebne čete bodo v sestavi vojske tudi v bodoče graničarske čete in pa orožništvo. Uredba ureja dalje položaj generalštabnih oficirjev in raznih vrst podoficirjev. Služba v stalnem kadru se je z novo uredbo podaljšala od 18 mesecev na 2 leti za polni rok, kolikor je znašala že doslej pri letalstvu in v vojni mornarici. Za člane Sokola krajevine Jugoslavije so ostale odredbe

nespremenjene in jim je skrajšan kadroški rok za tri mesece, če izpolnjujejo predpisane pogoje. Dijaški rok je z novo uredbo podaljšan od 9 na 12 mesecev. Rekruti-dijaki, ki ne položijo predpisanega oficirskega izpita, služijo 18 mesecev namesto dosedanjih 14. Rekruti-dijaki, ki zaradi svojega slabega vedenja v zasebnem življenju ne zaslužijo, da postanejo rezervni oficirji, morajo odslej služiti 18 mesecev namesto 14. Enoletni vojaški rok velja odslej tudi za rekrute-dijake bogoslovce, ki so doslej služili v stalnem kadru 6 mesecev. Skrajšani rok v stalnem kadru je v vseh primerih podaljšan od 9 na 18 mesecev.

— **Po enem letu imamo v Ljubljani** zopet velesejem, ki je bil odprt na soboto in bo trajal do vstetega ponedeljka 9. t. m. Še nobena dosedanjih velesejmskih prireditev se ni vršila pod tako neugodnimi okolnostmi. Toda navzlic temu je na velesejmu vse živo, veselo vrvenje napolnjuje razstavne prostore. Ta velesejem je znamenje slovenskega veselja do ustvarjajočega dela in zaupanja v lastno tvorno moč. Prav je tako, kajti močna volja, zaupanje v samega sebe in delo nas bo preko vseh zaprek popeljalo iz težke sedanosti v boljše bodočnost. Razstave industrije in obrti kažejo večinoma naše lastne proizvode, ki po kakovosti in izdelavi prav nič ne zaostajajo za tujimi, so pa cenejši. Posebne razstave so za meščana in podeželskega človeka zelo važne. Kaj vse se da doseči s smotrnim delom na vrtu in v reji malih živali! Gospodinska razstava nam podaja smernice, ki se jih naj gospodinjice drže v vsakdanji prehrani družine v današnjih težkih časih. Razstavi »Zobna tehnika« in »Protiletalska obramba« sta za vsakega zanimivi in potrebno je, da si jih ogledate. Na drugem prostoru si morete prav od blizu ogledati motorna in jadralna letala. Ornitološka razstava kaže koristnost ali škodljivost pešinskih vrst naših ptic. Tudi likovna umetnost je prav lepo zastopana. Že po tem kratkem opisu se vidi, kako pester in zanimiv je naš velesejem, ki je letos res pristno slovenski. Le oglejte si ga! Na železnici velja polovična voznina v obliki brezplačnega povratka, treba pa je poleg vožnje karte kupiti tudi obrazec K 13 za 2 din.

— **Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda** prosi svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo okritja spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v petek 6. t. m. v Ljubljani. Zbirališče ob 8.30 pred vodstveno pisarno v Ljubljani, Beethovnova ul. 2, od koder bodo člani odkorakali na prostor, ki ga bodo reditelji določili.

— **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«**, Ljubljana, Domobrnska cesta št. 15 (ustanovljen l. 1903). Starši, ki nameravate šolati svojega sina ali hčerko na kateri koli trgovski šoli, pišite po prospekt tudi na naš zavod. V enem šolskem letu zadobe učenci in učenke praktično izobrazbo za razne pisarniške poklice, še posebej za trgovske obrti. Redni učenci uživajo vse pravice glede rodbinskih doklad in dijaških voznih olajšav, kakor na državnih šolah. Izpričevalo služi kot dokaz izobrazbe za pisarniške poklice in posebej še kot dokaz redno dovršene vajeniške dobe in polnih dveh let pomočniške prakse v trgovski obrti, kar je posebej važno za otroke trgovcev. Zavod je najstarejši in največji te vrste v naši državi. Ima lastno šolsko moderno poslopje, posebne učilnice za praktične pisarniške vaje in knjigovodske vaje, za kino-predavanja in dalje največjo strojepisnico s 50 pisalnimi in računskimi stroji. Sprejemajo se učenci meščanskih šol in gimnazij z malo maturo in v posebni oddelek tudi učenci in učenke z nižjo predizobrazbo. Šolnina je zmerna. Pišite po prospekt. Vpisovanje se vrši sedaj redno vsak dan dopoldne in popoldne, tudi na praznik in v nedeljo.

— **Kolektivni prospekt za Pohorje.** Tujskoprometna Zveza »Putnik« v Mariboru je te dni izdala prvi kolektivni turistično propagadni prospekt za naše Pohorje. Prospekt ima obliko šestdelnega folderja ter je tiskan v enobarvnem bakrotisku v zelenkastem tonu; tiskala ga je Mariborska tiskarna. Naslovna stran prospekta kaže motiv z nove pohorske avtoceste in s kašipotom do posameznih planinsko turističnih postojank na vzhodnem Pohorju. Zanimiva posebnost prospekta je polreliefna

karta Pohorja, prva te vrste, ki nudi bežen vtis in splošen pregled posameznih planinskih turističnih postojank na Pohorju ter važnejših pohorskih in podpohorskih turističnih krajev. Ostalo slikovno gradivo prikazuje glavne planinske domove na Pohorju in nekatera pohorska letovišča, drugi posnetki pa kažejo splošne, značilne motive z našega Pohorja. V tem prospektu je posebno poudarjena nova pohorska avtocesta do Sv. Aneha — Ruške koče, ki je bila letos otvorjena in ki predstavlja za naše Pohorje novo učinkovito privlačnost ter bo gotovo mnogo doprinesla k nadaljnjemu razvoju tujkega prometa na Pohorju. Prospekt je izdan v nakladi 20.000 izvodov. V prospektu samem ni besedila, pač pa je besedilo, in sicer v slovenskem, srbohrvatskem in nemškem jeziku, ločeno tiskano na posebnem vložku kot priloga prospektu. V tem besedilu je podana splošna karakteristika Pohorja, posebni del pa vsebuje za turista in letoviščarja potrebne podatke o vseh planinskih postojankah na Pohorju in o glavnih turističnih krajih v območju Pohorja. Z izdajo tega prvega kolektivnega prospekta za Pohorje je bila izpolnjena občutna vrzel v naši turistični propagandi, ker so zainteresirani za obisk Pohorja že dolgo pogrešali primeren prospektni material za ta lepi turistični predel naše domovine. Kolektivni prospekt za Pohorje je interesantom na razpolago pri Tujskoprometni zvezi »Putnik« v Mariboru in pri vseh ostalih uradih »Putnika« v državi.

Celje in okolica

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II.

Mestno poglavarstvo v Celju razglašja:

V petek 6. septembra obhaja Jugoslavija narodni in državni praznik rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II.

Šole ta dan ne bodo imele pouka, uradi ne bodo poslovali, trgovske in obrtne obratovalnice bodo zaprte.

V cerkvah vseh veroizpovedi bodo slovesna cerkvena opravila.

Na vseh državnih uradih kakor tudi zgradbah javno pravnega značaja bodo razobešene državne zastave.

Celjani so vabljeni, da na ta praznik okrasijo svoje domove z državnimi zastavami in se udeležijo cerkvenih slovesnosti. Z udeležbo bomo izkazali ljubezen in vdanost do ljubljene kralja.

c **Sokolski zbor v proslavo kraljevega rojstnega dne.** Sokolsko društvo Celjematica ponovno opozarja svoje pripadnike na obvezni zbor, ki bo drevi ob 19.30 na dvorišču mestne osnovne šole pri telovadnici v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Na sporedu sta godbeni točki, pozdrav državni zastavi in slavnosten govor. Udeležba v civilu z znakom. Pridite vsi in točno. Zbora se bo udeležilo tudi članstvo Sokolskega društva I. Drevi bo Sokol Celjematica žgal kres na hribu sv. Jožefa, Sokol Celje I pa na Golovcu. S hribov se bodo razlegali topiči.

c **Službe božje na kraljev rojstni dan.** Na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. v petek 6. t. m. bo ob 8. služba božja v opatijski, ob pol 9. v pravoslavni in ob 9. v evangelijski cerkvi, ob pol 10. pa v starokatoliški kapeli.

c **Celjski pododbor UROIR poziva** vse člane, da se na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. v petek 6. t. m. v uniformi ali civilu udeležijo službe božje, ki bo ob 8. v opatijski, ob pol 9. v pravoslavni, ob 9. v evangelijski cerkvi in ob pol 10. v starokatoliški kapeli.

c **Družabni večer v Oficirskem domu.** Pododbor UROIR v Celju poziva svoje člane, da se z rodbinami udeležijo družabnega večera, ki ga priredi oficirji celj. garnizije v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. v petek 6. t. m. ob 21. v Oficirskem domu na Dečkovem trgu. Obleka za dame promenadna, za gospode temna.

c **Promenadni koncert celjske vojaške** godbe bo v petek 6. t. m. od 11. do 12. pred celjskim kolodvorom.

c **Plemenita gesta.** Znani celjski juvelir g. Anton Lečnik pogošča že deset let na kraljev rojstni dan po 50 revežev. Ob desetletnici teh pogostitev pa bo v petek 6. t. m. nudil 75 revežem brezplačno kosilo v gostilni »Pri mostu«.

c 60-letnico je obhajal včeraj v krogu svoje rodbine g. inž. Kornelij Ferjančič, direktor rudarske šole v Celju. Uglednemu in splošno priljubljenemu jubilaru iskreno čestitamo!

c Srebrno poroko je obhajal v nedeljo učitelj in znani planinski delavec g. Branko Zemljč v Celju s svojo soprogo Marico. Obenem je praznoval njegov svak g. Jože Žmavc, katehet v Trbovljah, 25-letnico mašništva. Iskreno čestitamo!

c Glasbena Matica v Celju. Vpisovanje gojencev se je že pričelo in traja še vse te dni. Poučujejo se vsi instrumenti in solopetje. Na zavodu delujejo odlično kvalificirane učne moči, ki jamčijo za siguren uspeh. Tudi mladinsko petje in teorija se poučujeta. Pouk se bo pričel sredi septembra, zato se šolniki plača za ta mesec samo za polovico. Pospešite vpis, da se lahko pouk redno prične.

c Glasbena Matica. Letos bo uveden poseben tečaj, kjer bo dana možnost, da se revni gojenci udeležijo temeljitega pouka proti neznatni šolnini. Več o tem se izve v ravnateljstvu na Slomškovem trgu 10-I.

c Orkester Glasbene Matice v Celju. Kakor vsa prejšnja leta, bo tudi letos imel orkester svoje redne vaje, da nadaljuje uspešno započeto skupno delo z orkestrom tukajšnje vojaške godbe. Vsi člani, ki so sodelovali pri I. simfoničnem koncertu, so vljudno vabljeni, da še nadalje sodelujejo pri pripravah za II. simfonični koncert. Dobro došli so tudi vsi oni, ki so nekoč že sodelovali. Pričetek orkestralnih vaj bo še posebej objavljen.

c Iz Celjskega pevskega društva. Redno delo CPD se prične prihodnji teden. Prva pevska vaja vsega mešanega zbora bo v petek 13. t. m. Nato bodo redne pevske vaje ob torkih za moški zbor, ob sredah za ženski zbor in ob petkih za mešani zbor. Odbor prosi vse dosedanje pevke in pevce, da bi takoj začeli redno prihajati k pevskim vajam. Pri prvih vajah se bodo sprejemali novi dobri pevci in pevke. Odborova seja CPD bo v torek 10. t. m. ob 20. pri tovarišu Karlu Percu.

Več opremljenih sob

takoj odda Alojz Mastnak, Celje, Gosposka ulica 7.

c Tujski promet, umrljivost in brezposelnost. V mesecu avgustu je obiskalo Celje 1569 tujcev (1482 Jugoslovencov in 87 inozemcev) nasproti 1216 v letošnjem juliju in 1299 v lanskem avgustu. Porast tujskega prometa v letošnjem avgustu je v sedanjih težkih razmerah prav posebno razveselje. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 34 oseb in sicer 10 v mestu in 24 v javni bolnici. Pri celjski bolni delu je bilo 1. t. m. v evidenci 254 brezposelnih (105 moških in 149 žensk) nasproti 282 (151 moškim in 131 ženskam) dne 20. avgusta. Delo dobi 25 cestnih delavcev, 17 rudniških kopačev, 10 čevljarjskih pomočnikov, 6 hlapcev, 21 služkinj, 16 kuharic ter po 1 hotelska kuharica, natakarica in kmečka dekla.

c Brivski in frizerski saloni v Celju bodo v petek 6. t. m., na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., ves dan zaprti.

c Celjska »Soča« se je preselila iz sedanjih prostorov v Prešernovo ulico štev. 20, gostilna »Pri angelu«, pritičje, levo. Uradni dnevi so tudi nadalje ob sredah od 15. dalje. — Odbor.

c Uboj v Zrečah. V ponedeljek je neznan moški v neki gostilni v Zrečah napadel 30-letnega hlapca Ivana Benedejčiča iz Gornjih Zreč ter ga zabodel z nožem v trebuh, prsi in levo roko. Težko poškodovanega Benedejčiča so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v sredo zvečer podlegel poškodbam.

c Dve prometni nesreči — dve smrtni žrtvi. Ko se je peljal hlapec veleposestnice ge. Terezije Šribarjeve v Drešnji vasi pri Celju dne 29. avgusta okrog 21. s težkim vozom od doma na državno cesto, so se obesili zadaj na voz trije dečki, med njimi tudi 12-letni posestnikov sinček Pavel Gluhak iz Vrhov pri Desiniču, ki je bil zaposlen pri ge. Šribarjevi kot obiralec hmleja. Ko je vozil voz po državni cesti in je bil oddaljen od doma kakih 30 metrov, je privozil iz Celja tovorni avto trgovke ge. Kedlove iz Gaberja pri Celju. Ko je Pavel Gluhak opazil sij žarometov na bližajo-

čem se avtomobilu, se je zbal, da bi ga kdo ne opazil, ker so ga bili že prej opozorili, da se ne sme obešati na vozove. Zato je skočil z voza na levo stran ceste. V tem trenutku je privozil mimo tovorni avto, zadel z vso silo dečka v desno senco in ga odbil. Nesrečnemu dečku je počila lobanja, tako da so izstopili možgani, zlomil pa si je tudi levo nogo in se poškodoval po obrazu. Deček je na mestu izdihnil. Ko je prispela uradna komisija in ugotovila dejanski stan, so prepeljali truplo na žalsko pokopališče in ga tam v soboto pokopali. — Druga smrtna nesreča se je dogodila v nedeljo 1. t. m. zvečer. V omenjenem času sta se peljala 21-letni posestnikov sin Franc Gajšek in njegova zaročenka Angela Brunškova, oba iz Št. Pavla pri Preboldu, s svojima kolesoma, na katerih nista imela luči, iz Št. Pavla proti Št. Rupertu pri Gomilskem. Po državni cesti v Št. Rupertu je privozil nasproti neki ljubljanski stavbenik s svojim osebnim avtomobilom. Pri srečanju je Gajšek trčil s kolesom v avto, pri čemer ga je blatnik odbil. Avto je oplazil tudi Brunškovo, ki pa je dobila k sreči samo lažje poškodbe. Lastnik avtomobila ga je takoj prepeljal v celjsko bolnico, Gajšek pa je bil medtem že izdihnil. Zato ga je lastnik avtomobila odpeljal na okoliško pokopališče, kjer so ponesrečenca obducirali in v torek položili k zadnjemu počitku. Preiskava je ugotovila, da ne zadene lastnika avtomobila nobena krivda za nesrečo.

c Odhod Sokola iz Celja k slavnosti v Ljubljano. Sokolsko društvo Celje-matica odpotuje k slavnostnemu odkritju spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani v petek 6. t. m. zjutraj s prvim posebnim vlakom, ki bo odhajal iz Celja ob 4.30. Zbor udeležencev društva bo ob 4. pred celjskim kolodvorom.

c Krava je usmrtila otroka. V Boderžu pri Grobelnem je 30. avgusta krava na pašniku stopila na štiriletnega posestnikovega sinčka Stanka Rateja in mu zdrobila prsni koš. Otroka so takoj prepeljali v celjsko bolnico, kjer je kmalu po prevozu izdihnil.

c Prijava zalag pšenice moke. Mestno poglavarstvo celjsko poziva izdelovalce kruha, trgovce, posrednike za moko ter pridelovalce in predelovalce pšenice, da prijavijo zaloge pšenične moke po čl. 20 uredbe o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom najkasneje do sobote 7. t. m. pri mestnem tržnem nadzorstvu.

c Tlakovanje Vodnikove ulice. Mestno poglavarstvo v Celju razglašča: Zaradi tlakovanja bo Vodnikova ulica v Celju od ponedeljka 9. t. m. do nadaljnjega zaprta za tranzitni promet. Vožnja s Krekove ceste na Cankarjevo cesto in obratno se bo vršila začasno po Gregorčičevi ulici, Miklošičevi ulici in Kralja Petra cesti. Začasni lokalni promet do hiš v Vodnikovi ulici bo mogoč sporazumno z gradbenim podjetjem, odnosno z gradbenim vodstvom.

c Prodaja lesa. Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani proda v sredo 18. t. m. ob 12. v prostorih sreskega načelstva v Celju na pismeni javni dražbi iglast les iz razlaščenih gozdov na Rogli na Pohorju. Pogoj se dobe na mestnem poglavarstvu v Celju v sobi št. 47.

Otroški voziček

kolo ali šivalni stroj najhitreje in najbolje kupite, prodate ali zamenjate v trgovini Josip Uršič, Celje, Narodni dom.

c Žetev smrti. Na Cesti na grad 11 je umrla v sredo 66-letna žena upokojenega železničarja Frančiška Kolarjeva. V celjski bolnici so umrli: dne 30. avgusta 64-letna kuharica Marija Potnikova iz Celja, v torek 74-letni kočar Luka Šoba iz Cerovca pri Rogoški Slatini, 72-letni dninar Franc Mešiček iz Draškovega sela pri Šmartnem ob Paki, v sredo 32-letna žena elektricarja Amalija Zupančeva iz Lokrova, v četrtek pa 50-letni dninar Ivan Vodeb iz Medloga pri Celju. N. p. v m.!

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v petek 6. t. m. zdravnik dr. Drago Mušič na Cankarjevi cesti, v nedeljo 8. t. m. pa zdravnik dr. Franc Premšak na Cankarjevi cesti.

Vse šolske potrebščine kupite ugodno pri tvrdki KARL GORIČAR vdv., Celje.

Sokolstvo Sokolsko društvo Celje-matica

Sokolsko društvo Celje-matica ponovno opozarja svoje pripadnike na obvezni zbor, ki bo drevi ob 19.30 na dvorišču mestne osnovne šole pri telovadnici v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Na sporedu sta godbeni točki, pozdrav državni zastavi in slavnosten govor. Udeležba v civilu z znakom. Pridite vsi in točno!

Redni občni zbor Sokolskega društva Celje-matice bo v sredo 18. septembra ob 20. v dvorani Narodnega doma. Dnevni red: 1) izvolitev dveh overovalcev zapisnika, 2) nagovor in poročilo brata starešine, 3) poročila: a) tajnika, b) načelnika, c) načelnice, d) prosvetarja in novinarja, e) blagajnika, f) gospodarskega odseka, g) nadzornega odbora, h) matrikarja, i) referentov: za Petrovo petletko in socialni odsek, 4) določitev članarine, 5) predlogi za župno in savezno skupščino, 6) volitve nove uprave, nadzornega odbora in častnega razsodišča, 7) slučajnosti. Ako bi ob napovedani uri ne bila navzoča vsaj tretjina članstva, bo občni zbor pol ure kasneje in bo v smislu čl. 21. društvenih pravil sklepčen ob vsakem številu navzočih. Pravočasna objava v časopisih in v društvenih prostorih nadomešča dostavo posebnih vabil. Društvena uprava bo sklicala pred občnim zborom na enak način še poseben članski sestanek, kjer bo imelo članstvo priliko, da se pogovori in posvetuje o vseh vprašanih, ki zadevajo glavno skupščino. Zdravo!

Sokolsko društvo Celje-matica. Načelnštvo poroča, da se prične redna telovadba vseh oddelkov v ponedeljek 16. t. m. po dosedanjem urniku. Vpisovanje je vsak torek in petek od 15. do 18. za vse oddelke, razen za članstvo, in bo zaključeno 15. oktobra. Brate in sestre, obvezne za obisk telovadbe, pozivamo, da se redno in točno udeležujejo telovadbe in privedejo s seboj še nove. Starše vabimo, da napotijo svojo deco v telovadnico. Priporočamo nadalje našim trgovcem in mojstrom, da omogočijo svojim vajencem obisk sokolske telovadbe. Zdravo! — Načelnštvo.

Sokolski dramski odsek v Celju. V ponedeljek 9. t. m. ob 20. bo v pisarni celjske sokolske župe v Narodnem domu drugi setanek bratov in sester, ki se želijo v novi sezoni udeleževati na sokolskem gledališkem odru. Prosvetni odbor Sokola-matice vabi brate in sestre, ki imajo veselje do gledališča, da pridejo na sestanek zaradi razgovora o bodočem delu. Nihče se naj ne izgovarja, da je vabilo v časopisju prezrlo ali da o sestanku ni bil obveščen. Opozarjajte se med seboj, da vas bo prišlo čim več in da bo sestanek razgiban.

Darilo. Socialnemu skladu Matka Šmida pri Sokolskem društvu Celje-matici je daroval g. dr. Konrad Šmid iz Beograda 300 din. Po bratu Dragu Sircu je v isti namen darovala tovarna »Polzela« 500 din, ki je enak znesek darovala še socialnemu odseku starejših sester v Celju, skupaj torej 1000 din. Darovalcem bodi izrečena najprišrenejša zahvala.

Miloš Stanojević: Priručnik za sokolski prosvetni rad

Morda je bil doslej tu pa tam kak društveni prosvetar v zadregi, ko mu je zmanjkalo navodil nadrejenih činiteljev, pa ni vedel, kje bi črpal novih pobud za svoje udejstvovanje. Ta skrb pa je odpadla z izdajo zgoraj omenjenega priručnika, ki ga je napisal savezni prosvetar br. prof. Stanojević in je izšel kot 8. zvezek »Sokolske misli« v izdanju Prosvetnega odbora Saveza SKJ. Priručnik bo stalen in zvest svetovalec vsakega ambicioznega prosvetarja, ki se zaveda, da je s sprejemom prosvetarskega mesta sprejel veliko, odgovornost polno nalogo. Izvrševal jo bo odlično, če si bo vzel za geslo svojega prosvetnega udejstvovanja pomemben stavek in predgovora k priručniku: »Potrebno je samo hoteti delo, ljubiti delo in biti v delu stalen«.

V uvodu razlaga pisec sestavo društvenega prosvetnega odbora. Zavzema se za to, da se tudi v manjših edinicah ustanovi celoten prosvetni odbor, ker je le delitev dela prvi pogoj za res uspešno delo. V mnogih društvih je resnično tako, da leži vse prosvetno delo na ra-

menih prosvetarja samega. Posledica: od preobilice dela omahne prosvetar in sledi — nedelavnost. Prav v manjših društvih bi bilo potrebno, da se aktivira vse članstvo in da se mu poveri ta ali druga naloga v prosvetnem ali drugih drugih odborih.

Knjiga je nato razdeljena še na 16 poglavij, ki v podrobnostih obravnavajo način organizacije in izvedbe te vrste prosvetnega dela v sokolskih društvih. Dalje vsebuje priručnik tudi načrte za govore pred vrsto in predavanja; seznam dramskih del primernih za sokolske odre in seznam lutkovnih iger. Sledi poglavje o sokolskem tisku in navodila za svečane proslave. Prav dobro bo vestnemu prosvetarju služilo tudi XI. poglavje z nekakim zgodovinskim koledarjem. Naslednja poglavja nudijo sezname sokolskih filmov, recitacij, sokolskih vokalnih in instrumentalnih skladb. Prosvetar, ki bo hotel sestaviti predavanje s katerega koli področja sokolske misli ali dejavnosti, ne bo več mudil časa, da bi iskal zadevno raztreseno literaturo. V XV. poglavju bo našel pod 22 oddelki razporejeno in citirano vso snov, ki je bila v člankih in poročilih objavljena v »Sokolski prosveti« od 1. 1931. do 1938.

In še je v šestnajstem poglavju objavljena resolucija iz leta 1931., ki je osnova naših »Potov in ciljev«.

Kaj več kot nam je dal br. Stanojević v 200 strani obsegajočemo priručniku, skoroda ne bi mogli pričakovati.

Knjiga stane v platno vezana samo 20 din. Malo je to! Zlasti ker ni ena onih knjig, ki bi jo človek prečital in vtaknil med druge knjige lepo v vrsto. »Priručnik za prosvetno delo« je kakor brevir sokolskega prosvetarja, ki ga mora imeti dnevno v rokah. D. P.

x Sokolsko društvo Celje I je pričelo 1. t. m. redno telovadbo po naslednjem vrstnem redu: Moška deca v torek in petek od 17. do 18., ženska deca v ponedeljek in četrtek od 16. do 17., moški naraščaj v sredo in soboto od 20. do 21.30, ženski naraščaj v ponedeljek in četrtek od 19. do 20., člani v torek in petek od 20. do 21.30, članice v ponedeljek in četrtek od 20. do 21.30. Vpisovanje novega članstva bo do vštete 15. oktobra. — V četrtek 5. t. m. ob 19. bo na dvorišču Sokolskega doma zbor vsega članstva, ki bo ob 19.15 odkorakalo na dvorišče mestne osnovne šole k slavnostnemu zboru Sokola Celje-matice v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Udeležba strogo obvezna.

Sport

Velika atletska prireditev v Celju

Ilirijan inž. Stepišnik je postavil nov državni rekord v metu kladiva

SK Celje je priredil v nedeljo dopoldne na Glaziji velik nacionalen atletskega miting, ki je v vsakem pogledu odlično uspel. Udeležba atletov je bila po številu in kakovosti prvovrstna. Izredno lepim in zanimivim borbam je prisostvovalo rekordno število okrog 500 gledalcev. Nastopilo je nad 60 atletov in sicer člani Concordije, Haška in Makabija iz Zagreba, Ilirije, Primorja in Planine iz Ljubljane, Železničarja, Maratona in Rapida iz Maribora, Bratstva z Jesenic in SK Celja. Doseženi rezultati so prav dobri. Senzacija dneva je bil inž. Stepišnik, ki je svoj državni rekord 50.24 m v metu kladiva v drugem metu izboljšal na 54.64 m. To je rezultat mednarodne vrednosti in drugi naboljšji letošnji rezultat v metu kladiva v Evropi. Zanimivo je, da so vsi nedeljski meti inž. Stepišnika prekoračili znanko 50 m. V skoku s palica je Mariborčan Oroszy izboljšal mariborski rekord na 3.46 m, v teku na 1500 m pa je Schmiederer prav tako izboljšal mariborski rekord. Odličen rezultat 10.8 je dosegel Ilirijan Račič v teku na 100 m. Organizacija je bila prav dobra. Značilno je, da so bili slovenski atleti skoraj v vseh disciplinah zmagovalci. Najlepša borba dneva je bil tek na 1.500 m.

Rezultati te odlične prireditve so naslednji:

Tek na 100 m: 1. Račič (I) 10.8; 2. Zorko (Z) 11.4; 3. Tauber (Makabi) 11.4; 4. Černe (PI) 11.5.

Skok v višino: 1. dr. Časny (PI) 165; 2. Babič (Maraton) 165; 3. Lužnik (Ma-

raton) 160; 4. Mihelčič (Pl) 160; 5. Grošelj (Br) 155.

Met kopja: 1. Mavser (Pl) 58.63; 2. Markušić (Conc.) 53.40; 3. Metelko (Ž) 42.92; 4. Vehar (I) 38.02; 5. Masa (Ce) 35.86.

Skok s palice: Oroszy (R) 3.46, izboljšan mariborski rekord; 2. Cvijević (Hašk) 3.33; 3. Smerdel (Maraton) 3.03; 4. Mihelčič (Pl) 2.83; 5. Babič (Maraton) 2.72.

Tek na 1.500 m: 1. Košir (Pl) 4:03.4; 2. Kotnik (Co) 4:05.1; 3. Schmiederer (R) 4.14, izboljšan mariborski rekord; 4. Kien (Pr) 4.16; 5. Agrež (Ce) 4.18.

Met krogla: 1. Iveković (Co) 12.64; 2. Hlade (Ž) 12.21; 3. Klinar (Pl) 11.91; 4. Lužnik (Maraton) 11.68; 5. Kuk (Pl) 10.84.

Tek na 400 m: 1. Klinar (Pl) 52.9; 2. Pleteršek (Ce) 53.4; 3. Kocelj (Pl) 58.1; 4. Trbovšek (Maraton) 58.5.

Tek na 800 m: 1. Srakar (Co) 2:01.1; 2. Oberšek (I) 2:01.3; 3. Goršek (Ce) 2:04.3; 4. Junek (Co) 2:05; 5. Glonar (I) 2:05.8.

Met kladiva: 1. inž. Stepišnik (I) 54.64, nov jugoslovanski državni rekord; 2. Gužnik (Ž) 44.15; 3. Hlade (Ž) 36.30; 4. Kodre (Ce) 36.20.

Skok v daljino: 1. Zorko (Ž) 6.68; 2. Bratovž (Pl) 6.21; 3. Račič (I) 6.13; 4. Lončarič (Maraton) 6; 5. dr. Časny (Pl) 17.17.4; 4. Reberšak (Ce) 18.23.4.

Štafeta 4x100 m: 1. Planina (Černe, Mravlje, Bratovž, Klinar) 46.8; 2. mešana štafeta (Kolenc, Goričar, Gracijski, Zorko) 46.9; 3. Celje (Taček, Rebevšek, Pleteršek, Urbančič) 47.8; 4. Maraton (Lončarič, Trbovšek, Lužnik, Babič) 48.8.

Reorganizacija slovenske atletike

V gostilni »Pri turški mački« v Celju je bil v nedeljo popoldne sestanek delegatov atletskih klubov iz Ljubljane, Maribora, Jesenic in Celja. Na sestanku so bili zastopani naslednji klubi: Ilirija, Hermes, Svoboda in Korotan iz Ljubljane, Železničar in Maraton iz Maribora, Bratstvo iz Jesenic in SK Celje. Delegati so na sestanku premetrili položaj v Slovenski atletski zvezi, v kateri je prišlo do hude krize, ki je grozila upropasti slovensko atletiko. Osnovni se je akcijski odbor, ki bo prevzel akcijo za reorganizacijo Slovenske atletske zveze in bo, ko bodo nova pravila potrjena, sklical ustanovni občni zbor nove zveze, ki se bo imenovala »Slovenska lahkoatletska zveza«.

Na sestanku je bila sprejeta naslednja spomenica:

»Slovenski lahkoatletski delovni klubi, zbrani na medklubskem sestanku, ugotavljajo:

1. Slovenska atletska zveza, ki je bila ustanovljena dne 11. februarja t. l., pravno ne obstoji, kjer njena pravila niso odobrena.

2. Iz odbora pravno neobstoječe zveze je izstopila večina članov, predstavnikov delovnih klubov, ker se s poslovanjem zveze ni mogla strinjati. Taka zveza tudi po pravilih, ki jih upravna oblast do danes ni potrdila, ne obstoji.

3. Zaradi tega pravno nevzdržnega položaja izjavljajo podpisani klubi, da ta zveza ne predstavlja več slovenske lahke atletike in je kot take ne priznavajo za vrhovno oblast lahkoatletskega sporta v Sloveniji.

4. Ker pravno neobstoječa organizacija ne more sklicati nikakega občnega zbora, sklenejo podpisani klubi sklicati ustanovni občni zbor Slovenske lahkoatletske zveze takoj, ko bo upravno oblastvo odobrilo pravila, vložena dne 28. avgusta t. l. po predstavnikih lahkoatletskih klubov.

5. Do izvolitve uprave Slovenske lahkoatletske zveze na podlagi oblastveno potrjenih pravil vodi vse administrativne in druge tekoče posle akcijski odbor, ki ga sestavljajo zastopniki SK Ilirije, ŽSK Hermes, SK Planina, SK Korotana, SK Železničarja, SK Maratona, SK Celja in SK Bratstva. Vsak klub delegira v akcijski odbor po enega člana.

* **Prvenstvena tekma Atletik: Celje.** Tekmovanje za prvenstvo I. razreda se bo pričelo v Celju v nedeljo. Kot prvi par se bosta srečala v prvenstveni borbi v nedeljo 8. t. m. ob 16. na igrišču pri »Skalni kleti« SK Atletik in SK Celje. Srečanje teh dveh lokalnih rivalov bo gotovo tudi pot zanimivo in napeto,

zato opozarjamo prijatelje nogometa, da si ogledajo to tekmo v čim večjem številu.

* **Table-teniški turnir za prvenstvo Celja in Savinjske doline** bo v nedeljo 8. septembra v dvorani hotela »Uniona« v Celju. Igre bodo od 8. zjutraj do 12. in od 13. do konca. Pravico nastopa imajo vsi člani klubov, verificiranih v JTTS. Če kateri izmed igralcev ne bo pristopil k igri ob določenem času, bo po preteku 20 minut izločen iz tekmovanja. Discipline in prijavina: 1. Gospodje single 15 din. 2. Moštva 20 din. Discipline pod 1. se igra po cup sistemu do zadnjih štirih (best of three), finale (zadnji štirje) vsak z vsakim (best of five). Discipline pod 2. se igra po Davis cup sistemu do konca. Moštvo tvorita dva igralca. Zmagovalci v vsaki disciplini dobijo prehodne pokale, ki pridejo v trajno last po dvakratnem zaporednem osvojenju ali trikratnem v presledkih. Ostali finalisti prejmejo diplome. Pokala sta poklonila g. Vrečič, trgovec v Celju in g. P. Božič, mehanik v Celju. Igra se s službeno New villa ali Hanno extra prima žogo, po pravilih JTTS. Pismene prijave je treba poslati najkasneje do 6. septembra na naslov: Vrečič, Celje, Kralja Petra c. 24. Žrebanje bo na dan turnirja pol ure pred pričetkom tekmovanja (takoj po prihodu vlaka iz Ljubljane in Zagreba, ki pride ob 7.35). Protesti se upoštevajo samo ob priložitvi 50 din in se morajo predati pismeno najpozneje pol ure po igri, ki je sporna. Če se protestu ugodí, se denar vrne. Vodja turnirja je g. Feri Pleteršek, vrhovni sodnik pa g. Pavle Božič.

* **Teniško prvenstvo Slovenije.** SK Ilirija je priredila v Ljubljani teniški turnir za prvenstvo dravske banovine. Prvenstvo so si osvojili: v skupini juniorjev Ilirijan Lukman, v singlu gospodov Boris Smerdu, v damskem singlu ga. inž. Eza Sernec-Maire, v dublu gospodov brata Smerduja, v mešanem dublu pa ga. inž. Eza Sernec-Maire in Boris Smerdu.

* **V tekmovanju za prvenstvo hrvatske lige** so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Zagrebu Gradjanski:Železničar 8:0 (5:0) in Hašk:Slavijski (O) 4:1 (2:0), v Varaždinu Split:Slavijski (V) 3:1 (1:1), v Subotici Concordia:Bačka 2:1 (2:1) in v Splitu Hajduk:Sašk 4:0 (4:0). V srbski ligi so bili rezultati naslednji: v Beogradu BSK:Jugoslavija (J) 3:1 (1:1) in Jugoslavija (B):Slavijski (S) 2:1 (2:1), v Subotici ŽAK:Bask 2:1 (1:1), v Novem Sadu Jedinstvo:Vojvodina 2:1 in v Skoplju Gradjanski (S):Bata 3:2.

* **Tekmovanje za prvenstvo v slovenski ligi** se je pričelo v nedeljo 1. t. m. Rezultati so bili naslednji: v Celju Amater:Olimp 2:1 (2:1), v Ljubljani Ljubljana:Maribor 4:0 (2:0), v Mariboru Kranj:Železničar 2:1 (1:0) in na Jesenicah Bratstvo:Mars 3:2 (2:2). Pred tekmo Olimp:Amater v Celju je bila prijateljska tekma med kombiniranimi enajstoricama Olimpa in Jugoslavije, ki se je končala neodločeno z 2:2 (1:0). Obe celjski tekmi sta bili odigrani v okviru Olimpovega sportnega dne ob udeležbi okrog 700 gledalcev, med katerimi je bilo blizu 200 Trboveljčanov.

Nevzdržne razmere v keramični tovarni v Libojah

Celje, 5. septembra.

Znana je 60-dnevna stavka v keramični tovarni v Libojah, ko se je borilo delavstvo za svoje upravičene zahteve ne le zaradi obupnega gmotnega položaja, ampak tudi zaradi svojega nacionalnega prepričanja. Povod te stavke je bil v glavnem, ker je vodstvo odpovedalo službo dvema zavednima delavcema, ki nista klonila in sta vztrajala pri svoji nacionalni zavesti.

Pri poravnavi v navzočnosti zastopnikov oblasti so bile delavstvu priznane vse zahteve. Predvsem se je vodstvo tovarne obvezalo v primeru pomanjkanja dela odpustiti one delavce, ki so bili sprejeti med stavko na delo.

Ko je začela tovarna zopet obratovati, se je pokazalo, da je ta pogodba ničeva. Starim delavcem so dali dopuste, drugi delajo le pol delovnega dneva, to je po 4 ure na dan, medtem ko so na novo sprejeti vsi zaposleni.

Najbolj graje vredno je pa to, da ima tovarna dovolj naročil in bi bilo delavstvo lahko polno ali še celo z nadurami zaposleno. Izgovor, da manjka surovin, ne drži, ker je surovin dovolj.

Kakor menda nikjer v nobenem obratu, je tu za higieno skrajno slabo poskrbljeno. Številno delavstvo nima predpisane kopalnice, niti umivalnice in tudi ne primernih omar, kamor bi moglo shranjevati svojo obleko. Manjka pitne vode, ona, ki je na razpolago delavstvu, je prestana, ker stoji po več dni. Pri zadnjem ogledu po OUZD, so vrata obeh stranišč zabili z žebli, tako da ni bilo mogoče prepričati se, v kakem stanju sta stranišč.

Del delavstva stanuje v stanovanjih, ki so last tovarne. Med stavko pa so brez odpovedi podrli stanovanje dru-

žinskemu očetu, čigar družina je primorana sedaj prenočevati v nastalih razvalinah na tramovih, kjer je izpostavljena vsem vremenskim nepravilnostim, poleg tega pa je mati tik pred porodom.

Pozivamo pristojne činitelje, da se prepričajo, v kakem položaju je delavstvo in zahtevamo potrebne ukrepe, ki jih predpisuje zakon in pogodba, ki je bila sklenjena med delodajalcem in delavstvom v navzočnosti zastopnikov oblasti. Ako delodajalec zahteva od delavca točno obveznost, naj tudi on izpolni, k čemur se je obvezal in kar je po zakonu njegova dolžnost.

Nik. Čet.

Več opremljenih sob

takoj odda Alojz Mastnak, Celje, Gosposka ulica 7.

Iz naših krajev

Žalec

Širite 'NOVO DOBO' in oglašujte v njej!

ž Zvočni kino Žalec. V soboto 7. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 8. t. m. ob 16.18.45 in 20.45: »Ob zatonu življenja«. Največja častnejši film francoskih umetnikov, odlikovan z najvišjim francoskim priznanjem. V glavnih vlogah Viktor Francen, Michel Simon, Louis Jouvet in Madeleine Ozeray.

Gornji grad

g Katastrsko upravo bomo vendarle dobili za naš okraj. Prostori so že pripravljeni v Kolenčevi hiši v spodnjem delu našega mesta. Da se je to vprašanje rešilo, je zlasti pripomogla naša mestna občina, ki je prevzela glavni del stroškov za vzdrževanje prostorov. Ta novi urad bo pomenil zopet majhen napredek za naš okraj in posebej za naše mesto.

g Na davčni upravi in pri sodišču sta že davno imenovana uradnika, ki sta nujno potrebna. Ker trpi delo in uradništvo pri obeh oblastvih, je skrajni čas, da pristojni činitelji poskrbijo, da bosta premeščena uradnika čimprej nastopila svoji novi mesti.

g Davčni odbor, ki je druga leta v tem času že zasedal, še ni razpisal svojih sej, ki bodo menda šele v pozni jeseni, ker so na minimum reducirane uradniške moči tako zaposlene, da še n, bilo mogoče pripraviti gradiva za seje.

Podčetrtek

po Uspele strelske tekme. Odbor društva Rdečega križa v Podčetrtku je začel, odkar se je preosnoval, živahno delovati. Na vzpodbudo in pod vodstvom člana g. Veršca sta bili v zadnjih dveh mesecih prirejeni dve strelski tekmi s flobertovko. Obe prireditvi sta vestransko uspeli in oni, ki so ju bojkotali, hvala Bogu niso prišli na svoj račun. Bratje Hrvatje s sosedne občine Sel Zagorskih so se udeležili obeh tekem v izredno lepem številu in so tudi priredili strelsko tekmo v Plaviču pri Selih Zagorskih, ki so se je udeležili tudi strelci iz Podčetrтка in okolice. Rezultati so bili naslednji: Prva tekma v Podčetrtku: I. nagrada Franjo Boršič, II. nagrada Milan Lojan. III. nagrada Franjo Komerički. Tekma v Plaviču: I. nagrada Ivan Veršec. Druga tekma v Podčetrtku: Častna nagrada (petelin Tinček) Milan Beber, I. na-

grada (sodček piva) Franjo Boršič, II. nagrada (petelin Jurek in 10 kg koruze) Vjekoslav Jurjec, III. nagrada (termos steklenica) Milan Beber.

Rogaška Slatina

sl Žrebanje efektne loterije Sokolskega društva v Rogški Slatini, ki bi moralo biti 1. septembra, je vsled nepravilnosti sedanjega časa preloženo na prihodnje leto. Točni datum žrebanja bo pravočasno objavljen.

Laško

Ob zlatem jubileju našega Olepševalnega društva

Dne 21. avgusta je praznovalo Olepševalno in tujskoprometno društvo v Laškem na jubilejnim občnem zboru v kinodvorani 50-letnico svojega obstoja. Društvena pravila je potrdilo namestništvo v Gradcu dne 22. aprila 1889. Prvotna uprava s takratnim notarjem dr. Mraulagom na čelu je štela 8 članov, samih Nemcev.

Petdeseti občni zbor je otvoril g. Gerkman in pozdravil delegata Tujskoprometne zveze g. Pipenbacherja iz Ljubljane, ki je nato predaval propagandni film »Lepote Slovenije«. Občnega zbora se je udeležilo komaj 29 članov Gosp. Gerkman je izrazil obžalovanje, da je odstopil predsednik g. dr. Prisljan zaradi nesoglasja s predsednikom društva »Kota« g. Hr. Grajal je znižanje podpore za Olepševalno društvo s strani »Kota« in očital g. T., da zagovarja g. Hrastelja, hkrati pa je omenil, da je po zaslugi g. T. prišlo Olepševalno društvo do zneska 3.500 din.

Tajnik g. Jenko je poročal, da je bilo v letu 1939. v termi 3169 tujcev s 36.523 nočninami. Članov ima društvo 140. Muzej je posetilo 154 oseb. Reklamo so objavljali lista »Novosti« in »Naplo« ter reviji »Jugoslovanski biseri« in »Turizem«. Tajnik je zagotovil točno in hitro izposlovanje kolektivnih potnih listov, izboljšanje železniških zvez, poživitev avtobusnih izletov itd. Blagajnik g. V. je poročal, da je imelo društvo 30.619 din 54 par dohodkov in 25.198.50 din izdatkov.

Poročilo gospodarja je podal g. F., obregnil pa se je tudi ob »Novo dobo«, ker je poročala o travi, hrenu itd. Od »Kota«, bi moralo dobiti društvo 10.000 din, medtem pa je »Kot« prejel od banske uprave sporočilo, da mora »Kot« 20% nočnin dati Tujskoprometni zvezi v Ljubljani. Dohodki »Kota« v iznosu 40.000 din so se zaradi tega znižali za 8.000 din, da je ostalo Olepševalnemu društvu samo 2.000 din. Precej dolgo-vezno je govoril o pasji nadlegi našega mesta (medklic: Naš Azor!). Pri volitvah so dobili največ glasov: Kislinger, Ferenčak, Vaupotič, Trop, dr. Lovšin, Jordan, Jenko itd. Članarina ostane na predlog Pačnika ista, češ: ako občina nima smisla za tujski promet, zakaj bi člani plačevali višjo članarino? G. Kislinger je predlagal preureditev vremenske hišice, namestitev novih instrumentov, ure itd., izdelavo priročne orientacijske karte itd. Dela za prihodnje leto bi stala 26.400 din, predvidenih dohodkov pa je samo 12.421 din. Med drugim je potrebno popravilo stopnice na Starem gradu z odrom vred (ali ne bi tega opravili lastniki?), obnova kopalnih ut, obnova in prepleskanje klopi na Masarykovem nabrežju itd.

Končno je spregovoril še g. Pipenbacher, ki je čestital društvu k 50-letnici in omenil, da je društvo med vsemi društvami te vrste v Sloveniji eno najagilnejših. Izjavil je, da ni krivda Zveze, če ima Laško v filmu samo en posnetek. Omenil pa je, da pripravlja Zveza nov, okrog 240 m dolg propagandni film, v katerem bo precej posnetkov tudi iz Laškega.

1 Občni zbor Zveze združenj gostilniških obrti za dravsko banovino bo 11. in 12. t. m. v Laškem. Spored je naslednji: V sredo 11. t. m. bo seja širšega odbora v salonu hotela »Savinje«, ob 20.30 pa se bo pričel v Sokolskem domu družaben večer s sodelovanjem vojaške godbe. V četrtek 12. t. m. bo ob 5.30 zjutraj budnica vojaške godbe, ob 7. sprejem gostov pri vlakih, ob 9. občni zbor v Sokolskem domu, po obnem zboru ogled Gostilničarske pivovarne, ob 12. koncert na vrtu hotela »Savinje«, popoldne ogled kopališča Radiotherme, nato pa izlet z avtobusom v Rimske toplice in okolico. Občinsko upravo prosimo, da bi zaradi prihoda tujcev iz vseh krajev Slovenije poskrbela za popolno očiščenje ulic in trgov.

1 Javno vprašanje. Primorani smo še enkrat vprašati pristojne činitelje, kaj nameravajo ukreniti proti krivicem, ki še vedno iztepajo skozi okna na ulico razne tkanine in perilo? Kaj bi rekli ljudje v Ljubljani, Mariboru in Celju, če bi se kaj takega dogajalo na ulicah? Upamo, da imajo pristojni činitelji toliko avtoritete, da bodo znali korenito odpraviti to početje.

1 Slišali smo, da je pred dnevi odšel na prostovoljno letovišče odločujoči lokalni »general«. Upamo, da se bo kmalu spet vrnil poln svežih sil za uspešnejše krmarjenje občinske barke.

1 Gostovanje Steklarske godbe iz Hrastnika v Laškem. V nedeljo popoldne nas je posetila Steklarska godba v Hrastniku. Nudila nam je nadvse prijeten glasben užitek, ki ga naše mesto malokdaj doživi. Po ulicah so krepko doneli akordi učinkovitih koračnic mladih steklarjev, ki igrajo pod vodstvom simpatičnega kapelnika z elanom in disciplinirano. Višek užitka je bil koncert na »Lavi«. Odigrali so pet skladb: Fučikovo Florentinsko koračnico, Verdievo uverturo »Nabuhodnozor«, Ziehrerjev valček »Dunajska dekleta«, Ziehrerjev mogočni potpuri »Od Urala do Zabajkala« in koračnico »Moskva«. Kapelnik g. Jager je glasben talent. Iskreno mu čestitamo k odličnemu orkestru. Žal pa mnogi Laščani nimajo čuta za resno glasbo, kar smo opazili na koncertu samem, ki je bil brezplačen. Domača godba bo steklarjem vrnila izlet prihodnje leto ob 10-letnici.

1 Avtomobilska nesreča v Laškem. V ponedeljek 2. t. m. okrog poldneva je tik Šuhlove gostilne zdrknil po strmini proti grmovju ob Savinji oseben avto nekega Zagrebčana. Odpovedalo je namreč krmilo. Vozilo je predrlo živo mejo in zdrselo do grmovja ob Savinji, kjer je k sreči obviselo. Vozáč, ki je bil v vozilu sam, je dobil le manjše praske. Tudi na vozilu samem so poškodbe le lažje, ker je drselo po mehkem terenu.

1 Prerani grob. Na Podvinu pri Laškem je preminul komaj 25-letni mladenci Anton Vodišek, krojaški pomočnik, ki mu je zavratna sušica uničila mlado življenje. Pokojni je bil tudi nekaj časa pevec »Huma«. Bodi mu ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

1 Na pritožbe glede orkestra v Radio-Thermi sem primoran ugotoviti, da se prizadeti ljudje in glasbeniki očitno ne morejo živjeti v moderno glasbo, ki vsebuje polno ritma. Namesto, da pridejo v Thermo kritizirati, jim priporočam, da bi rajši proučili sestavo jazza in se bolje seznanili z instrumenti. Po mojem mnenju mora biti kritik poučen o načinu igranja in mora dobro poznati glasbila. Zelo me bo veselilo, če se bo v bodoče predstavil kot strokovnjak. — Oskar Leskovšek.

1 Kino Laško bo predvajal v petek 6. t. m. ob 16.30 in 20.30, v soboto 7. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 8. t. m. ob 16.30 in 20.30 veličastni zgodovinski film iz svetovne vojne, izredni češki velefilm o svobodi, bratstvu in enakosti med Slovani, film ogromne inscenacije in globoke vsebine, ki predstavlja mojstrsko delo slovanske umetnosti: »Zbo-

rov« (Hej Slovani...). Igrata najboljša češka igralca F. Smolik, L. Bohač. Tednik. — V sredo 11. in četrtek 12. t. m. ob 20.30 veliki francoski glasbeni film »Veliki refren«. V glavnih vlogah Fernand Gravey, Jacqueline Francell, Jeanne Aubert, Predigra.

1 Kino Laško. Cenj. občinstvo opozarjamo, da se bodo od 5. t. m. dalje pričenjale popoldanske predstave ob 16.30.

Hrastnik

h Nov grob. V soboto 31. avgusta so na pokopališču v Dragi pokopali upokojenega rudniškega nadpaznika g. Matijo Kovača, ki je umrl v starosti 69 let. Pokojni je služboval pri tukajšnjem rudniku polnih 40 let. Zaradi svoje vestnosti in poštenosti ter mirnega značaja je bil prav posebno priljubljen med delavstvom. Bil je zaveden član vseh tukajšnjih narodnih in viteških društev. Na volišču je bil vedno zvest predstavnik liste JNS. Bolezen, ki se je hitro pojavila, je začela razjedati njegov organizem. Šel je iskat pomoči v ljubljansko bolnico, kjer pa je podlegel. Na njegovi zadnji poti iz Hrastnika v Drago ga je poleg njegovih bivših stanovskih tovarišev spremljala četa Sokolov v kroju s praporom, gasilci in veliko število ostalega občinstva. Položili so ga v grob poleg njegove pred nekaj leti umrle žene. Za pokojnim žalujejo tri hčere, izmed katerih je ena soproga g. Miloša Pšeničnika, trgovca v Celju. Blagega moža bomo ohranili vedno v častnem spominu, svojem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Iz občinstva

Celjska gimnazija in popoldanski pouk

Prošnja roditeljev prvošolcev

Drž. realna gimnazija v Celju je ena najštevilnejše obiskanih šol v Sloveniji. Že več let se čujejo glasovi, da bi se glede tesnih prostorov te šole kaj ukrenilo. Žal je doslej ostalo vse le pri lepih besedah. Letos se bo nad 300 prvošolčkov gnetlo v 4 morda 5 tesnih učilnicah. Celje s svojim velikim zaledjem (vsa Savinjska dolina, Vitanje, tja do Poljčan in do Save pri Zidanem mostu) producira to veliko število večinoma zelo nadarjenih otrok za I. razred. Žal so doslej smatrali, da so ti malčki (10 do 12 let stari!) najbolj sposobni za pouk v popoldanskih urah. Izkušnje preteklih let pa kažejo, da je iz zdravstvenih in mladinoslovnih razlogov napačno, da se morajo najmlajši dijaki voziti v poznih večernih urah domov. Žal je pač tako, da roditelji ne zmorejo oskrbovalnine in je nujno, da pošljejo otroka z vlakom v šolo, n. pr. iz Poljčan, iz Šoštanja, z Zidanega mosta ali celo iz Trbovelj. Neka 10-letna deklica je prihajala n. pr. v Poljčane po večernem pouku šele ob pol 22. z zadnjim večernim vlakom! Kdo zmoro tako pot lažje: ali 10-letnik ali 15- ali večletnik? Če pomislimo na zimski čas, je prav gotovo, da zmorejo starejši tako pot lažje nego otroci v nežni mladosti.

Roditelji teh otrok »s proge« prosijo, da bi bil pouk letos urejen tako, da se

Vodovode Kleparska dela Strelovode

Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, ravno tako tudi izvršuje vsa popravila

bodo oddaljeni učenci zlasti nižjih razredov deležni dopoldanskega pouka, ki omogoča intenzivnejši študij in zmanjšuje hude napore in nevarnosti ponočnih voženj z vlakom. Hvaležni bodo za tako uvidevnost roditelji in dijaki, ki največ trpijo!

Roditelji.

Oj te klopi!

Zrinjskega ulica

Za pešce ne prijavljene klopi so že pripravljene. Objave ni za njih namen, o tem še marsikdo ni poučen. V Wöris-dvoru res si bosi premrle ude v rosi po Kneippovem ozdravljajo, zarana hram ostavljajo. Če tudi tu pripraven kraj za to, pač velik je vprašaj! Zelena tratica v krasoti nikogar še ne zmoti, da bi po njej teptal, z objestnostjo tod cepetal. Naravo čuvaj in nasade, da drugim bo v nasladi. Je v kvar očem — priznaj! Potrebe ni — pa klopi v kraj!

Razno

Plače javnih nameščencev v Jugoslaviji. Po zadnji statistiki je v Jugoslaviji 154.395 državnih in samoupravnih nameščencev. Od tega števila prejema 1.921 nameščencev po 4.950 do 7.500 din na mesec, 9.337 nameščencev po 2.900 do 4.010 din, ostali nameščenci pa se delijo v dve skupini. V prvi jih je 39.053 z mesečno plačo po 1.555 do 2.500 din, v drugi skupini pa 104.084 z mesečno plačo po 705 do 1.300 din. Ta statistika kaže, da znaša dnevna plača 1.24% javnih nameščencev 161 do 250 din, 6.04% nameščencev ima dnevno 96 do 134 din, 25.29% jih prejema dnevno 52 do 83 din, vsi ostali, t. j. 67.42%, pa dobivajo dnevno 23.50 do 42 din.

Redni telefonski promet med Beogradom in Moskvo. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da bo v kratkem uvedena redna telefonska zveza med Beogradom in Moskvo.

Šah

II. spominski turnir dr. A. Schwaba v Celju. V torek 3. t. m. se je začel drugi spominski turnir dr. A. Schwaba, ki ga prireja Šahovski klub Gaberje. Turnirja se udeležuje 18 igralcev, med njimi nekateri iz Celjskega šahovskega kluba. Turnir je v prostorih Šahovskega kluba Gaberja v gostilni Kancijan. Igrajo v torek in četrtek od 20. do 24. Rezultati prvega kola so: Antik—Fajs 0:1, Hojsinger—F. Schneider 0:1, Golja—J. Schneider 0:1, Nedved—Do-

Dolžan Franjo Celje, Za kresijo 4

Telefon 245

Zahtevajte ponudbe in proračune!

manjko 0:1, Rajšek—F. Csörgö 0:1, Habenšus—E. Csörgö 1:0, Regner—Slimšek 0:1, Mirnik—Esih 1:0, Pukmeister—Vrčkovnik prekinjeno.

Sprejemem dva dijaka

na hrano in stanovanje. Naslov v upravi lista.

RAZNO POHIŠTVO

in drugo opremo ugodno proda
Alojz Mastnak, Celje
Gosposka ulica 7.

Šestošolec išče stanovanje

Obenem bi dajal instrukcije nižješolcem. Ponudbe na upravo lista pod »Šestošolec«.

Dva dijaka

sprejemem na hrano in stanovanje v centru mesta. Celje, Prešernova ul. 5/II. desno.

Trgovskega vajenca

(praktikanta) sprejme tv. Julio Meinl, Celje.

Slikarske in pleskarske pomočnike

zanesljive in dobro izveščane, sprejme takoj Mihael Dobravc, Celje, Glavni trg 15.

Večje število

stavnih parcel

ugodno naprodaj v Čretu pri Celju. Naslov v upravi lista.

Jabolka

za stiskanje dobavlja avto in vagonke količine M u r k o, gostilna Fürst, A p a č e.

Dve dijakinji

najraje nižješolki, sprejme uradniška družina v popolno oskrbo. Pomoč pri učenju nudi absolventka gimnazije z maturo. Informacije pri blagajničarki tvrtke Mislej v Celju.

Cenj. občinstvu se priporoča trdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

Celjska posojilnica d. d. Celje (Narodni dom)

Telefon 22 • Poštni ček. račun 10.591

Podružnici: Maribor, Aleksandrova cesta 11,
Tel. 21-99 • Šoštanj, Kralja Petra trg 6. Tel. 3

Sprejema hranilne vloge proti najugodnejšemu obrestovanju in izvršuje vse bančne posle najkulantneje